

ARNHEMSCHE

Dingsdag

COURANT.

den 6 November.

Onze Staten-Generaal.

II.

Eene reden slechts voor de afwijzing van stukken, tegen de geheele kamer gericht, noemden wij in ons vorig artikel; namelijk: wij konden bezwaarlijk gelooven, dat de kamer niet meer zou willen, niet meer zou kunnen doen, dan zij tot nog toe deed. Deze reden nogtans was niet de eenige. Op de aanmerking, »dat wij vruchten zochten aan boomen welke die vruchten niet zonden geven, want dat boomen zonder wortels boomen zijn zonder vruchten», was een antwoord, want daar wij aan elken onbetrouwerdeelden haarblijkkelijk hebben bewezen dat het verkeerd zijn zou, van die boomen een vruchten te wachten; dat het noodig is, uit eenen grond die wortelen geeft, boomen aan te brengen die vruchten kunnen leveren. Indien het nu juist is gebleken, dat alle pogingen om onze Staten-Generaal te doen worden wat van zoodanig ligchaam in constitutionele staten verwacht wordt, te vergeefs waren aangewend; dan zal men, wil men ten minste niet met open oogen in den afgrond storten, of dezelve moedwillig sluiten, ten einde te kunnen zeggen: ik zie geen gevaar, — dan zal men zich overtuigd gevoelen, dat de Staten-Generaal anders moeten worden zamen-gesteld.

Dat bij eene herziening der grondwet, waaromtrent de Tweede Kamer in haar antwoord op de Troonrede, in 1831 gegeven, zeide: »Sire, het Nederlandsche volk heeft behoefte aan de herbeding zijner staatkundige instellingen», doch waaromtrent zij sedert zweeg, niet alleen de kamer die gedurende zeven jaren niets deed ten einde eene door haar zelve aangeduide behoefte bevredigd te zien, maar ook de Eerste Kamer, die thans, in ons oog, een vijfde wiel aan den wagen is, gansch anders moet worden ingericht, zal nu wel aan weinig twijfel meer zijn onderhevig. Zoolang de Eerste Kamer niets meer doet dan eenvoudig aannemen wat men haar den vorigen dag voorlag, veroorzaakt zij slechts eene voor de natie nuttelooze uitgave; zoodra zij eene krachtige ontwikkeling der Tweede Kamer mogt willen stremmen, en zulks zonder eenige reden deswege bekend te maken, met een geheim votum, dan zou zij allernadeeligst worden, en den constitutionelen regeringsvorm verlammen. Van die kamer is thans bijna nooit rede; zoodra men in een dagblad leest: »de Eerste Kamer —» zoo slaat men de volgende regels over, want men weet dat er volgen zal: »heeft zich met het ingekomen wetsontwerp vereenigd.» Of er in die kamer ook de een of andere een vaderlandsch, ernstig woord liet hooren, dat verneemt niemand; de intred in de Eerste Kamer is de intred in carcer's boot; die schepeling behoort tot het schimmenrijk, voor de levende wereld is hij verloren.

Maar ook, wat wordt er in onze Tweede Kamer zelve van den bak wamen vaderlandslievenden man, die er toe geraakt? Men onderzoekt het in de geschiedenis der vorige en der thans weder aangevangene zitting. Gelijk in een gezelschap van gezuivers de minst slaperige mensch genoodzaakt is mede te geeuwen, zoo schijnt ook in de kamer het gerekt geduld en onderwerpen geloof epidemisch te hebben gewerkt. Om zich te wreken als het ware aan den invloed dien men tegen wil en dank onderging, deed men van tijd tot tijd eenen uitval, men schudde de mankoppes van zich, maar dra was men er weder mede bedekt; en men vergat dat het ministerie, hetwelk een votum van vertrouwen vroeg, nog hetzelfde ministerie was, hetwelk fent op fent, began had en staatschuld op staatschuld had gestapeld. Men vergat, dat men daar was, niet om in te willigen al wat de regering vraagt, maar om te weigeren hetgeen men afkeurt, niet om eensgezind met den dolende het ware pad te verlaten, maar om hem des noods te dwingen op den goeden weg te blijven; men vergat, dat de natie, die den constitutionelen regeringsvorm begeerde, omdat zij geen blind vertrouwen in de regering stellen wil, zulk blind vertrouwen evenmin in de vertegenwoordiging wil stellen. Men moet waarlijk al vrij ver den toestand van slaap zijn genaderd, of eene tamelijke droomverbeelding van zichzelf koesteren, om te wanen, dat het volk, hetwelk evenmin zijne vertegenwoordigers kiest, als zijne ministers, meer vertrouwen zou stellen in die vertegenwoordigers, door groot edel achtbare heeren gekozen, dan in de ministers, gekozen door den koning. Als men de natie niet wil laten mededelen, als men haar niet wil inlichten omtrent hare staatszaken, haar geen invloed op dezelve wil geven, maar zich vergevoegt haar te zeggen: ik meen, dat die maatregel de beste voor u is, derhalve moet gij er onderworpen-geloovig in berusten; zoo is het der natie vrij onverschillig of haar die magtspreuk toegevoegd wordt door een minister, komende uit zijn kabinet, dan wel door een lid der kamer, komende uit

een geheim comité. Al dat geheimzinnige en al dat bekonkelen der staatszaken buiten weten der natie, zoo wel wat onze financiën als onze diplomatie betreft, heeft Nederland gehragt, tot den toestand, waarin het zich thans bevindt. Uitgezogen door een heir van ambtenaren, waarvan ten minste de helft kon worden gemist, bedwelmd door den wierook dien de bevoorregten en begunstigten aanhoudend der regering en zich zelve toezwaaien, kan het niet falen, of *Oud-Nederland* zou spoedig op den met stroop bevrachten grond uitglijden en daar, spartelend in elende, in den spot en den hoon zijner naburen, het loon vinden voor zijn gerekt geduld en onderworpen geloof.

PERZIË.

Met de stoomboot uit Trebizonde, welke den 2den October te Konstantinopel aankwam, had men daar de volgende berichten uit Tabris, van den 12den September, ontvangen: »De strijd tusschen Perzië en Herat nadert zijn einde. Een koerier, welke de shah aan den Emin Nisam, gouverneur van Asorbeidsham, gezonden heeft, bragt de tijding, dat de stad Herat geneigd was, zich, onder zekere voorwaarden, over te geven. Oneenigheid tusschen de aanvoerders der belegerden schijnen hiëraan oorzaak te zijn.»

INDIE.

Een brief van een officier uit Benares meldt, onder dagteekening van den 20sten Augustus: Men verzekert dat ongeveer 30,000 man, den 31sten October te Kainaul zullen verzameld zijn, om naar Shikarpore te trekken, en over den Indus te gaan. Een korps van 5000 man zal met de troepen van *Ranjit Singh* naar Caboul marscheren. De shah *Soejah* zal een leger van 15 a 20,000 man, door onze officieren onderwezen, op de beenhouden, en men gelooft dat dit toereikend zal zijn om Perzië en Rusland ontzag in te boezemen.

RUSLAND.

Odessa, 19. October. Verre van de berichten, in Zuid-Russische bladen voorkomende, omtrent de Russische krijgstoerusting op de Zwarte zee, te bevestigen, meldt het *Journal d'Odessa*: »Een eskader, onder den vice-admiraal *Artiukoff*, bestaande uit de lineschepen *Warschau* van 120, *Konstantin* van 120, *Adrianopol*, *Tchesma*, *Anapa* en *Pamiatnik*, elk van 84 stukken, is den 13den hier voor anker gekomen, om de troepen aan land te zetten, welke, na de verschillende werken te Sebastopol te hebben verigt, thans naar hunne winterkwartieren terugkeeren.»

Warschau, 26 October. De hertog van *Leuchtenberg* bevond zich dezer dagen hier; hij heeft de citadel bezigtigd, de kavallerie in oogen-schouw genomen en een feest bij den yeldmarschalk, vorst van *Warschau* bijgewoond. Eergisteren is hij naar *St. Petersburg* vertrokken.

St. Petersburg, 26 October. De keizer heeft aan verscheidene Duit-sche vorsten, onder anderen aan de koningen van Pruissen en Beijeren, stukken geschut en wapenen ten geschenke gezonden. — Uit Pruissen en Beijeren wordt derzelver ontvangst gemeld.

DUITSCHLAND.

De *Angsburger Allgemeine Zeitung* behelst het volgende artikel: »Uit den Haag. Het is aan geen twijfel onderhevig, of het antwoord der Staten-Generaal op de troonrede luidt volkomen ten genoegen der regering. Intusschen is het wel te berekenen, dat de staatkundige omstandigheden van Holland bezwaarlijk veranderen zullen, als de koning opzigtens de schuldvraag geene toegevendheid toont. Nadat de Staten-Generaal zich verklaard hebben voor de instandhouding der 24 artikelen, kan de koning alle verdere concessien ten voordeele van België afwijzen. Geschiedt dit, dan zijn wij zoo ver als te voren. Drukt echter het *status quo* weder onbepaald voort, zoo is België's wensch vervuld.»

Dresden, 25 October. Er wordt hier veel gesproken over de landverhuizers naar Amerika, welke sinds eenigen tijd bijna dagelijks van de Elbe of de ijzerbaan tot aan Oberau gebruik maken, om hunne reis te beginnen. Er moeten reeds landerijen voor hen aangekocht zijn. Naar het schijnt hebben de van hier vertrekkende huisgezinnen het doel, eenen afzonderlijken staat te vormen; want niet alleen handwerkers van allerhande soort, maar ook landlieden, wondhealers, jonge theologen en juristen verlaten het vaderland, om nieuwe, onzekere woningen te zoeken.

OOSTENRIJK.

Weenen, 27 October. H. H. M. M. de keizer en de keizerin ren in goeden welstand alhier teruggageerd.

PRUISSEN.

Het te Berlijn uitkomende *Politische Wochenblatt* meldt, dat de gende op een artikel van den *Morning Chronicle*, welke het

Met-verbond tusschen Groot-Britanje en de Porte een droombeeld noemde: »Moge ook de bestredene tijding omtrent den vorm falen, en er geen bijzonder of- en defensief verbond gesloten zijn; dit sluit toch het aanwezig van bijzondere en voorloopig geheim gehouden artikels van het tot stand gebrachte handelsverdrag niet uit. En zoo lang er geene onbewimpelde, bepaalde ontkenning verschijnt der tijding, dat de Turksche Donau-forten met allen spoed voorzien worden, zoo lang niet met volkomen zekerheid blijkt, dat er geen troepen-bewegingen in Zuid-Rusland plaats hebben, zoo lang zal het ook geoorloofd zijn te gelooven, dat er sinds kort iets verwikkelds in het Oosten voorgevallen is.»

— Te Keulen schijnen geene verdere ongeregelheden te hebben plaats gehad; evenwel blijkt uit de Pruisische *Staats-Zeitung* van den 1sten November, dat de opschudding van ernstiger natuur was dan de *Kölnische Zeitung* te kennen gaf. De regering scheen iets te voorzien; zij had, bij gelegenheid van het Ursula-feest, aan de pastoors matiging en voorzigtigheid doen aanbevelen. Ten half zes ure van den bewusten avond was er aangifte geschied dat men onrust bij de Ursula-kerk duchtte; eerst ten zeven uren bemerkte men in de kerk eene buitengewone beweging. De Pruisische Staats-Courant zegt verder, dat, toen ten half acht ure de troepen van alle zijden aanrukten, er verscheiden personen op straat in huis en in den kelder gevat werden. Een officier, een gendarm en een soldaat werden met steenworpen gewond; daarop maakten de militairen gebruik van de bajonet, waardoor verscheiden der oproerlingen moesten gewond zijn.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. Berlijn, 31 October. Eergisteren is de gansche lengte der Berlijn-Potsdamer ijsbaan plegtig geopend.

Wij hebben thans het bewijs dat de staat het nieuwe stelsel van verkeer erkent en bevordert, dagelijks voor oogen, en men mag met grond aannemen, dat van nu af aan Pruisen zich beijveren zal, om ook ten dien aanzien het geheele overige Duitschland voor te gaan. Bleef het bij deze eerste baan in het noorden, zoo ware en niets voor de nijverheid gewonnen; maar haar voorname nut zal daarin bestaan, dat zij de daarstelling der grootere, voor handel en verkeer gewichtige communicatie-linien, te weten: Stettin met Berlijn, Berlijn met Saksen; enz., enz. bespoedigt. Uit Stettin verneemt men de bitterste klagten over vertraging, en te recht; want met veel grooter gemak ware die stad tot zeehaven der Pruisische hoofdstad te maken, dan Havre tot die van Parijs. Nog andere, wel is waar niet door onze regering alleen bevredigbare klagten, hoort men uit Stettin, namelijk over de belemmeringen, welke onze Oost-Zee-handel van Denemarken te lijden heeft. De klagten over de hoogte van den Soufflot zijn reeds in alle Deutsche bladen ter sprake gebracht; niet minder drukkend echter is ook het Deensche quarantaine-wezen. En beide bezwaren drukken juist ons het meeste, vermits wij niet, gelijk Zweden en Rusland, andere kusten hebben dan die aan de Baltische zee. Nu verschilt de quarantaine in Denemarken zoo zeer van die in de Hansesleden, Engeland, enz., dat zij bijna met een verbod van alle goederen-aanvoer uit Westindie en andere Transatlantische streken voor Stettin gelijk staat. Ja zelfs schepen, die uit Holland komen, zijn aan deze kwellingen onderhevig.

Dezer dagen zijn veel vreemden, welke in den loop des zomers Polen en Rusland bezocht hebben, hier aangekomen. Zij bevestigen schier eenparig, dat het eerste land, welks afzonderlijk bestaan bij de Weener slot-note bepaald was, dagelijks meer met Rusland vereenigd en als eene provincie door de centrale regering te St. Petersburg behandeld wordt, ofschoon er te Warschau een zoogenaamd ministerie, met den vorst *Paskewitsch* aan het hoofd, bestaat. Zoo hebben wij dan twee verschillende voorbeelden van den eerbied, welken die acte nog in Europa geniet: België hetwelk daarin als een met Holland vereenigd koninkrijk figureert, is als een afzonderlijk voor hande en wordt zelfs als zoodanig erkend; Polen, een afzonderlijk koninkrijk in de Weener-akte, is tegenwoordig *de facto* eene Russische provincie. Dit herinnert het Engelsche gezegde: *That they should take, who have the power, and they should keep, who can.* Onze eigene betrekkingen met Rusland zijn door het bezoek des keizers niets inniger geworden dan zij het te voren waren. De hoop, welke de Handelsstand in de Pruisische provincien koesterde, dat het onzen staatsmannen door hunne persoonlijke ontmoetingen met de Russische diplomaten zou mogen gelukken, ten minste eenige verligting van het grensverkeer te bewerkstelligen, is geheel vervlogen, en te Petersburg heeft de heer *von Schöler*, die in der tijd repesaliën als het eenige middel aanriep, door welke represaliën hebben wij ter beschikking, daar wij Ruslands ruwe voortbrengselen, als hennep, talk enz. niet wel missen kunnen, terwijl wij het niets dan manufacturen aan te bieden hebben, welke het juist, ter bevoordeeling zijner eigene fabrieken in het zuiden, wenscht te weren.

De Hollandsche integralen waren ook aan onze beurs, voor eenige dagen, min of meer gerezen. Men geloofte hier stellig, dat uwe zaak nu den langsten tijd in provisoiren toestand geweest is; en dat de betrokkenen van beide zijden niet tot billijke concessiën zullen verstaan.

De tijding van den straatloop te Keulen, den 26sten dezer, moet reeds gisteren vroeg door een Engelsch bericht hier geweest zijn. In andere tijden zou men op zulk een voorval nauwelijks acht slaan; tegenwoordig

maakt het eenen droevigen indruk. Terstond verbreidde zich het waarschijnlijk overdrevene, althans door het verslag der Keulsehe courant niet bevestigde gerucht, dat het krijgsvolk genoodzaakt geweest was vuur te geven.

ENGLAND.

Londen, 1 November. Aan het ministerie van buitenlandsche zaken heerscht ongemeene drukte. De gezanten van Rusland, Turkijë, Pruisen en Oostenrijk hebben aldaar heden gearbeid, terwijl van den anderen kant dépêches naar onze gezanten in Perzië en te Petersburg afgezonden zijn.

— Men heeft het voornemen om eene nieuwe stoomvaart van Bristol naar Indië over Egypte daar te stellen.

— De *Times* bevatte voor eenige dagen het volgende belangwekkende overzicht, onder het opschrift, *Uitbreiding der Stoombootvaart*. Daar het jaar 1838 een zeer belangrijk tijdvak in de geschiedenis der stoombootvaart zal vormen, zal men niet zonder belangstelling de vorderingen nagaan, welke zij sedert het jaar 1814 gemaakt heeft, toen namelijk nog slechts een enkel stoomvaartuig van 69 tonnenlast de Britsche wateren bevoer. De volgende authentieke, van 1814 tot en met 1836 loopende, opgaven van het getal en de grootte der aan Groot-Brittanje toebehoorende stoomvaartuigen, hebben wij aan de goedheid van den secretaris der statistische maatschappij te Liverpool te danken.

	Schep.	Tonnenl.		Schep.	Tonnenl.
1814.....	2	456	1826.....	248	28958
1815.....	10	1633	1827.....	275	32490
1816.....	15	2612	1828.....	293	32032
1817.....	19	5950	1829.....	304	32283
1818.....	27	5441	1830.....	315	33244
1819.....	32	6657	1831.....	347	37445
1820.....	43	7243	1832.....	380	41669
1821.....	69	10334	1833.....	415	45017
1822.....	96	13125	1834.....	462	50736
1823.....	111	14153	1835.....	538	60520
1824.....	126	15339	1836.....	600	67969
1825.....	168	20287			

— J. Zaterdag avond werden aan de in den Theems-tunnel werkende arbeiders in dat gedeelte, hetwelk voor het publiek geopend is, ververschingen mitgereikt, vermits op dien dag de streek van 800 voet muurwerk voltooid was. Met geestdrift werden de toasten op de gezondheid van den heer *Brunell* en zijnen zoon gedronken. De ingenieur de heer *Page*, die eene redevoering voor de arbeiders hield, roemde de onverschrokkenheid, welke zij zoo dikwijls betoond hadden, en merkte aan, dat nog slechts 100 voet tot aan de overzijde der rivier door te graven bleven. De bedorvene lucht, welke zich menigwerf in den tunnel vertoond had, is thans geheel verdwenen, en de arbeiders bevinden zich welkom en wel.

FRANKRIJK.

Parijs, 1 November. Het *Journal des Débats* behelst heden een ver- toog over het jongstgesloten handelstraktaat tusschen Engeland en Oosten- rijk, bijzonder met opzigt tot de staatkundige strekking van dit traktaat, die gevonden werd in de artikelen 3 en 4, (waarin wordt gezegd, dat de Engelsche schepen, telkens wanneer zij de havens van den Donau tot aan Galatz aandoen, op denzelfden voet als de Oostenrijksche schepen zullen ontvangen worden; dit wilde, volgens het *Journal des Débats*, zeggen, dat, krachtens het nieuwe traktaat, de havens van Wallachije en Moldavie, Giurgewo, Brahelew en Galatz met de Oostenrijksche havens gelijk gesteld worden, en de handel in de vorstendommen, met behulp der Oostenrijk- sche marine gedaan, in Engeland dezelfde voordeelen als de Oostenrijk- sche handel genieten zou. Het was dus eene nieuwe bezitneming van den loop van den Donau. Wanneer men daarmede in verband bracht de uit- breiding der stoombootvaart op de rivier en de ondernemingen die de Oostenrijk- sche kapitalisten in Wallachije zochten tot stand te brengen, dan bleek het, dat Oostenrijk niets verzuimde, om zijne staatkundige plannen ten zuiden van het Karpatisch gebergte uit te breiden, en schenen de voormelde bepa- ling aan te duiden, dat Oostenrijk in de vorstendommen tegen Rusland in het strijdperk wilde treden, en deszelfs invloed er wilde tegengaan; plan- nen, die het *Journal des Débats* niet dan met groot genoegen ziet. Het gezegd blad besluit met de volgende opmerking: »Wanneer men ziet, hoe in Europa de spanning toeneemt, eene groote spanning bekend, heigen vele lieden tot de meening over, dat de oorlog niet zal kunnen worden vermeden. Er is intusschen eene zaak, die ons gerust stelt, hoe zonder- baar dit bij den eersten opslag schijnen moge; zij is, dat de worsteling, door middel van handelstraktaten en douane-maatregelen, door middel van protocollen, nota's, enz., tijdens den vrede, zoo wel voortgezet wordt als gedurende den oorlog. In plaats van elkander op het slagveld te ontmoeten, hebben de tegenstrijdige belangen deze nieuwe rechtwijze uitgedacht. Het Oostenrijksch handelstraktaat is blijkbaar een slag aan Rusland toege- bragt: Wij zullen zien, waarmede Rusland denzelfden zal beantwoorden.»

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. Parijs, 2 November. Heden is er hier weinig nieuws, daar het gisteren feestdag was, en dienvolgens heden 21 dagbladen minder worden uitgegeven, dan gewoonlijk. Het feest van

Althoeffigen wordt slechts door de ultra-radikale dagbladen over het hoofd gezien.

Heden avond vertrekt de koning naar Fontainebleau, om aldaar tot aanstaanden Maandag te verblijven. De koningin, de koning en koningin der Belgen, en de overige leden der koninklijke familie zullen Z. M. derwaarts vergezellen; de hertog en hertogin van Orléans, gaan niet mede.

Nu zegt men, dat de ministers zoo bevreesd zijn voor de kamers, dat de zitting zoo laat mogelijk, dat is tegen den 24sten December, zal worden geopend. Men houdt deze vertraging voor onvoorzigtig, daar de petitië voor de electorale hervorming intusschen vele onderteekeningen zal winnen.

Dezer dagen heeft men veel van de oproerige bewegingen in Keulen gesproken. De overdrevene legitimistische en geestelijke dagbladen beschouwen zelfs als een regmatige straf voor het gedrag van het Pruisische bestuur jegens den aartsbischof van Keulen. De zoogenaamde radikalen meenen hierin te kunnen zien de ontkuiking van eene omwenteling, in de Rijn-provinciën, welke ten voordeele van Frankrijk, of ten minste van België moet uitvallen; zij droomen van herovering dier provinciën of ten minste van vereeniging derzelve met België.

Het schijnt echter, dat de koning geenszins wil toestaan, dat men partij van deze gisting trekke om de Rijn-provinciën tegen Pruisen op te ruilen. De koning wil geene vijandschap met de vreemde hoven te weeg brengen, en moet Z. M. zelfs Leopold hebben aangemaand, en zich ook aan alle deelneming in dezen te onttrekken.

De hertog en hertogin van Württemberg zullen te Genua den winter doorbrengen.

Brieven uit Munchen melden als zeker het aanstaande huwelijk van den prins van Leuchtenberg, tweeden zoon van den prins de Beauharnais, met de grootvorstin Olga van Rusland. Deze prins moet bij de prinses en bij den keizer van Rusland zeer bemind zijn.

Een Parijsche dames-kapper heeft een nieuw kapsel *à la renaissance* uitgevonden, en zal hetzelfde eerstdaags in eene openbare zitting doen zien. Een fraai orkest zal de zitting openen; zes dames zullen voorts opgekapt, te voorschijn treden, en, in tegenwoordigheid van het publiek, *à la renaissance* te worden gekapt. Ieder derzelve zal vervolgens door den kapper worden rondgeleid, onder het spelen van triumphele harmonie-stukken.

De laatste slag tegen Cabrera, de generaal Pantoja 5015 manschappen en 180 officieren verloren heeft. Ter vereeniging van dezen veldslag heeft don Carlos eene medaille ingeschild, welke door al de daaraan deelgenomen hebbenden aan een zwart lint met roode randen zal worden gedragen. Voor de generaals en andere officieren zal dezelfde van goud zijn, en van zilver voor de onder-officieren en soldaten. Op den eenen kant zal men lezen: *De koning C. V.* 1838, en op de keerzijde: *aan de overwinnaars van Quintanar.*

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 2 November. Naar men verneemt is, ter gelegenheid van het laatstelijk gehouden onderzoek over de voordragten der begrotings-wetten voor den jaar 1839, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; even als in vorige jaren, wederom aangedrongen op het op de begroting plaatsen van onderscheidene uitgaven, en het daarop brengen van alle rijks-ontvangsten en uitgaven, ook die van bijzondere administratiën. Voorts heeft men vermeend, dat ook in uitgave hadden behooren te worden gebracht de volle renten der 5 pCts. werkelijke schuld en daarentegen in ontvangst de f 5,600,000 renten der schuld ten laste der overzeesche bezittingen. Wijders is er op de invoering van bezuinigingen aangedrongen, en zijn onderscheidene uitgaven, welke daarvoor vatbaar waren, aangewezen. Men heeft men verlangd, dat onderscheidene wetten, onder anderen van het militaire wetboek, enz., zouden worden herzien en gewijzigd.

Heden avond is Z. K. H., de erfprins van Oranje, uit deze residentie naar Stuttgart vertrokken.

Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, bij een dezer dagen genomen besluit, den heer Mr. A. J. L. Stratenus en zijne wettige afstammelingen, zoo mannelijke als vrouwelijke, te verheffen in den Nederland-schen adelstand.

AMSTERDAM, den 4 November.

Beurs van 3 November.

De omzettingen aan onze beurs waren heden zeer min en de prijzen over het algemeen vrij laag.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 24 pCt. 50½; 5 pCt. 10½; Kansbiljetten 24; oude Syndikaat 95½; 1 pCt. 94½; 2 pCt. 93½; oude aandeelen Handelmaatschappij 172½; 1 pCt. Oostindische 99½.

Spanje. Ardeins 181½; 1 pCt. 181½; 2 pCt. 181½.

Rusland. Oude Russen 105½; nieuwe 105½; Russen van 1831 en 1833 98.

Brazilië 79½; Columbia 16½; Peru 13½.

Effekten-Societeit van 4 November.

De omzet in effekten was heden weder zoo onbeduidend, als men sedert lang had opgemerkt; eenige postjes Integralen à 53½; Kansbiljetten 24; Ardeins 181½. Columbia 2de leening 16½, — was alles wat er verhandeld werd.

Aan de Redactie.

's Gravenhage, 2 November, 1838.

Nu het bijna zekere bedrag bekend is van de opbrengst der gehouden en verkoopende te Leiden der belangrijke bibliotheek van wijlen den hoogleeraar BEUVENS, en wel ter somma van vijf à zes en twintig duizend gulden, nu mag er eene bijzonderheid niet worden verzwegen, waardoor het departement van *binnenlandsche zaken* eene beschuldiging op zich heeft geladen, die door alle voorstanders van kunsten en wetenschappen met leedwezen zal worden vernomen, namelijk: dat het gouvernement in de gelegenheid is geweest, deze *grootte verzameling in derzelve geheel te kunnen overnemen*, ten getuige van een aanbod (afkomstig niet tot den openbaren verkoop is overgegaan) door de betrekkingen van den overleden hoogleeraar, doch waarvan geen gebruik is gemaakt, aangezien men daarvoor slechts TWINTIG DUIZEND GULDEN wilde besteden, eene som die door de erfenamen niet is kunnen worden aangenomen, vermits, naar hunne schatting (en de uitkomst heeft dit nu bevestigd) die verzameling meerdere waarde had.

Is niet te betreuren, dat het gouvernement, bij deze gelegenheid, zoo karig was, nu het inzonderheid betrefte de bevordering der letterkunde, waarop in ons vaderland zoo veel prijs wordt gesteld, terwijl het aan den anderen kant, voor uitwendige pracht, bij staatsgenooten, zandlagen naar vreemde hoven, en waarvoor zelfs *suppletieve* begrotingen aan de Staten-Generaal werden aangeboden, met zoo eene milde hand te werk gaat?

Eene niet mindere beschuldiging wegens verzuim in de behartiging der akademische aangelegenheden heeft dat zelfde departement van *binnenlandsche zaken* op zich geladen, ten aanzien van de nu afgelopen verkoopende der duplicaten van de koninklijke bibliotheek alhier, en waaruit, onder andere, ten behoeve van het *Athenaeum* in Franeker aankopen zijn gedaan.

Zou 't niet beter zijn geweest, dat men, *vooraft*, aan al de akademien en athenaeen in ons land, den *geschreevenen catalogus* had gezonden, om daaruit eene keuze te doen, ter *kosteloze* aanvulling van hetgeen in de bibliotheek dier collegiën niet voorhanden was, doch waarvoor nu hooge prijzen moeten worden besteed, of uit hoofde van mededinging niet kan worden verkregen?

Ik darf vertrouwen, dat de mededeeling van het vorenstaande meer dan genoegzaam zal wezen, om het departement van *binnenlandsche zaken*, bij volgende gelegenheden, meerdere en nadere overweging aan te bevelen, wanneer het de wezenlijke belangen betreft onzer vaderlandsche geleerden in het algemeen, en die der akademische jongelingschap in het bijzonder.

Een oud Student.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 4 Nov. 1 El 3 Palm 8 Duim; gewassen 13 Duim; gevallen 0 D.
Den 5 Nov. 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 12 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

3 November, 5 voet, 2 duim.

Advertentiën.

DOKSBORCH, den 3den November 1838. Heden beviel van eenen zoon, Vrouwe M. S. M. H. van MARLE, Echtgenoot van

COOPS BUSGERS,

Doctor in de Genees- en Verloskunde.

Den 21sten Junij 1838, overleed te AMBOINA, aan de toen aldaar heerschende ziekte, onze hartelijk geliefde jongste Broeder GLAUDI AARNOLD van der DUSSEN, in leven Ingenieur van den Waterstaat in Nêerlandsch-Indië.

ARNHEM, J. van der DUSSEN,
den 4den November 1838. uit aller naam.

Wij, S. BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD CULENBORG maken bij deze bekend, dat de H. A. V. N. door zeer aanmerkelijke verbeteringen, die heden derzelve door Bestrating en verdere doelmatige Verbeteringen, bij IJsgang, een der veiligste Ligplaatsen en tevens eene gemakkelijke, zindelijke en min kostbare Lading- en Losplaats, zelfs voor de grootste Schepen, die den Rijnstroom bevaren, aanbiedt.

Culemborg, den 1sten November 1838.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

HORN;

Ter Ordonnantie,

W. J. ALPHERTS, L. S.

De Notaris Mr. J. NIJHOFF, te Arnhem, zal, op den 15den en 29sten dezer, des avonds ten 6 ure, in het Heeren-Logement te Velp, bij Arnhem, veilen en aanaal verkoopen:

Een hecht en sterk BOERENHUIS en ERVE, met ACHTERHUIS en STALLEN, N° 57, TUNGROND, BOOMGAARD en BOUWLAND, aan elkander gelegen in het aangename dorp Velp, bij Arnhem, groot te zamen 70 Roeden en 90 Ellen, Kadaster-Sectie D. N° 266, 267, 268 en 297, — ompaald, Oost d. Kerksteeg,

West **ZADELHOFF**, den heer **KORROZEN-THAL** en **WILLEMSSEN**, Zuid **JURRIENS**, en Noord **EGGERTS**; bij **HENDRIK GERBITSSEN** in pacht-gebruik. — Een en ander in eigen gebruik te aanvaarden den 1sten Mei 1839, onder reserve van het Bouwrecht voor den pachter, volgens costume locaal.

De aanwijzing zal geschieden door den pachter, en zijn nadere informatiën omtrent de voorwaarden te bekomen bij voornoemden Notaris.

Verkoop van onroerende goederen.

De Notaris **VAN ZUIDAM**, residerende te **Terborg**, als daartoe gecommiteerd bij voornis der Regtbank van eersten aanleg te **Arnhem**, zal, op Zaterdag den 10den November 1838 bij inzet, en op Zaterdag den 24sten November 1838 bij toelag, beide dagen des morgens om tien ure, ten Huize van den Notaris **H. J. S. ALEMINY**, te **Terborg**, publiek veilen en finaal verkoopen:

- 1°. Een dubbeld **HEERENHUIS**, slaande en gelegen binnens **Terborg**, Arrondissement **Zutphen**, Provincie **Gelderland**, bestaande in 10 zoo **BOVEN** als **BENEDENKAMERS**, meest van Stookplaatsen voorzien en behangen, alsmede **MEIDENKAMERS**, twee ruime **ZOLDERS**, twee **KEUKENS**, en goede **KELDERS**, **POMP** en **REGENPAK**; voorts ruime **PLAATS** en groote **SCHUUR**, waarin **STALLING** voor 4 Paarden en Koest; — groote **ZAADZOLDERS** en **KNECHTSKAMERS**; achter het Huis twee achter elkander gelegen groote **TUINEN**, voorzien van allerhande exquisite **VRUCHTBOOMEN**, **DROOG-OVEN**, enz.; te zamen groot 64 Roeden en 40 Ellen, zeer geschikt voor **ZOMER** en **WINTERVERBlijf**, en dadelijk na den toelag te aanvaarden.
- 2°. Een onlangs geheel nieuw gebouwd **HUIS** en **ERVE**, mede staande te **Terborg**, voorzien van verscheidene **VERSTERKEN**, **POMP** en **DEEL**, alles vrij van overstroming; hebbende de beide voornoemde huizen elk het recht van twee Schaar weiden op den **Terborgschen IJssel**.
- 3°. Een stuk **BOUWLAND**, gelegen onder **Etten**, het **Ejsselslag** genaamd, groot 2 Bunders, 37 Roeden en 70 Ellen.
- 4°. Een stukje **BOUWLAND**, gelegen onder **Doetinchem**, nabij **Terborg**, groot 44 Roeden en 10 Ellen.
- 5°. Een stuk **VEENGROND**, gelegen op het beste gedeelte van het **Varasseveldsche Veen**, groot 5 Roeden en 68 Ellen.

Zijnde gemelde perceelen, van heden af, dadelijk voor een ieder te zien, en nadere informatiën te bekomen ten kantore van den voornoemden Notaris in persoon of met Brieven franco.

+ \$ + De Notaris **JOH. KOLFSCHOTEN**, te **Arnhem**, zal, op Dingsdag den 13den November 1838, des voormiddags om 10 ure, ten huize, bewoond door den Heer **BARON VAN HUGENPOTH**, op het hoek van **St. Walburchen** aldaar, publiek verkoopen:

Eene aanzienlijke partij **MEUBILAIR**, bestaande in **LEDEKANTEN** met **GORDIJNEN**, wel gevuld **BEDDEGOED**, **KISTEN** en **KASTEN**, **FRAGI PLATED**, **KOPER**, **TIN**, **BLIK**, **KRISTAL**, **GLAS** en **PORSELEIN**, twee **KRISTALLEN KROONEN**, kostbare **MEUBELGORDIJNEN**, **MAHONIEHOUTEN** en andere **STOELEN**, **TAFELS**, **KACHELS** en **HAARDEN**, **SMIRNASCHE** en andere **VLOERKLEEDEN**.

De goederen zijn, op Maandag te voren, voor een ieder te zien, van des ochtends 10 tot des nademiddags 4 uur.

+ \$ + Mr. **M. E. HOUCK**, Notaris te **Deventer**, zal, op Maandag den 12den November 1838 en volgende dagen, des nademiddags ten 2 uur, in het openbaar, ten huize van den Heer **VAN DE LINDEN**, in de **Assenstraat** aldaar,

VERKOOPEN:

EENEN ZEER NETTEN INBOEDEL,

bestaande uit **MAHONIEHOUTEN** en andere **MEUBELS**, **RAPITEN**, **LEDEKANTEN**, **PAYILLOENEN**, **BEDDEN**, **SPIEGELS**, **PENNULES**, **BLAUWE OOSTINDISCHE** en andere **PORSELEINEN**, **GLASWERK**, **KOPER**, **TIN** en verder **HUISRAAT**.

De goederen zullen op den 9den en 10den November, des ochtens van 9 tot 12 en des middags van 2 tot 4 uur, te zien zijn.

+ \$ + Tegen April of Mei wordt **TE HUUR** gevraagd, in **Arnhem** of **Wageningen**, een **WINKELHUIS**, met ruime **PAKKELDER** of Pakhuis, een **PAKHUIS** en ander stuk van een Pakhuis, als ook een klein **WOONHUIS**. — Adres, onder Letters **X. X.**, met franco-brieven, zoo veel mogelijk de ligging, gelegenheid en huurprijs inhoudende, bij den Boekdrukker **C. A. THIEME**, te **Arnhem**.

Te **Arnhem**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.

+ \$ + Eene goede, gezonde, versch gemelte **ELZELIJN** met **HAAR VEULEN**, te Koop. Adres franco bij den Boekhandelaar **K. J. THIEME**, te **Zutphen**.

MAGAZIJN VAN MODES

De Ondergeteekende heeft de eer de **Flames** te berigten, dat zij een uitmuntend assortiment der **NIEUWSTE MODELLEN** voor **HOEDEN** en **MUTSEN**, **MANTELS**, en meer artikelen uit **Parijs** ontvangen heeft.

Arnhem, den 1sten November 1838.

HENRIE BENJAMINS, geb. **Caris**.

J. OONBAND,

Mr. **Passementmaker alhier**,

heeft weder **PATENT-WASKAARSEN** ontvangen, van 4 — 5 — 6, en verwacht er ook van 3 — 8, als ook **LANTAAREN** **KAARSEN** voor **Rijtuigen**. Deze Kaarzen branden zeer helder, loopen niet af en behoeven niet gesnoten te worden. — De ondervinding heeft bewezen, dat deze alle anderen overtreffen, en worden voor den prijs van f 1,20 per Engelsch pond, en bij de 10 Engelse ponden a f 1,10 per pond verkocht.

LEES HIER!

De Ondergeteekende heeft een Pakhuis geopend, achter de **St. Jans-Kerk**, tot het koop van **oud HIER**, **LOOD**, **TIN**, **KOPER**, **STIJN**, **LONPEN** en **BEENDEREN**, en wat verder tot het vak behoort.

S. M. P. P. P.

+ \$ + De Ondergeteekende, nog eenige uren daags ten zijner beschikking hebbende, recomandeert zich verder tot het geven van **PRIVAAT ONDERWIJS** in de **Hollandsche**, **Fransche**, **Engelsche** en **Hoogduitsche Talen**, de **Geschiedenis**, **Aardrijks**, **Stel** en **Meetkunde**. Logeert bij Meij. de **Wed. M. J. T. E. R.**, aan de **Botermarkt**.

Arnhem, den 5den November 1838.

J. L. I. S. E.

Uitsonderwijzer.

Overleden Soldaten.

Ten kantore van den Agent **D'HENRY**, **Rue du Roule**, N°. 1; te **Parijs**, kan men communicatiën der **Registers**, inhoudende de namen van 85,000 **SOLDATEN**, die, gedurende de laatste oorlogen, in **Fransche** dienst gestorven zijn, en van dewelke men de echte **DOOD-BRIEVEN** kan bezorgen.

Men bekomt er insgelijks echte onderrichtingen, nopens het lot van personen, die, sedert het jaar 1815, in **Fransche** dienst geweest zijnde, tot heden in hun **Vaderland** niet zijn teruggekomen.

De brieven moeten vrachtfrij zijn.

JOANNES DE THEAGENES.

EENE LEGENDE

UIT DE APOSTOLISCHE EEUW.

DOOR

Bernard ter Haar.

wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar **N. J. HOFF**, te **Arnhem**. Prijs f 1,80.

NEDERLANDSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen **Rotterdam**, **Arnhem**, **Dusseldorp** en **Keulen**.

Voor de Maand **November 1838**.

Van **Rotterdam** naar **Arnhem**, den 8, 15, 22 en 29, des morgens ten 7 ure.
Van **Arnhem** naar **Dusseldorp** en **Keulen**, den 9, 16, 23 en 30, des morgens ten 7 ure.
Van **Keulen** naar **Dusseldorp** en **Arnhem**, den 5, 12, 19 en 26, des morgens ten 7 ure.
Van **Arnhem** naar **Rotterdam**, den 13, 20 en 27, des morgens ten 9½ ure, en den 6, des morgens ten 5 ure.